

The life-journey of G.F. Haendel From Germany to England – via Italy

In de muziekgeschiedenis kunnen we het jaar 1685 echt bestempelen als een 'vintage-componistenjaar'. Zowel Johann Sebastian Bach als Georg Friedrich Händel en Domenico Scarlatti – terecht de drie grootste laat-barokke componisten - zagen er immers het levenslicht. In dit programma volgen we Georg Friedrich Händel op zijn Europese reis.

Na een muziekopleiding bij de organist van Halle, Friedrich Zachow, trok de jonge 18-jarige Händel in zijn eentje naar Hamburg om er een positie te aanvaarden als tweede violist in het *Theater am Gänsemarkt*. Hij leerde er Reinhard Keiser, Christoph Graupner en Johann Mattheson kennen. Samen met deze laatste bezocht hij in die periode Dietrich Buxtehude te

Lübeck. Tijdens zijn verblijf in Hamburg raakte hij in contact met Gian Gastone de Medici en op diens uitnodiging bracht Händel meer dan drie jaar in Italië door waar hij Firenze, Rome, Napels en Venetië bezocht en les kreeg van oa Arcangelo Corelli. Als huismuzikant van Francesco Ruspoli te Rome (1706) schreef hij er zijn meeste Italiaans repertoire. In de salons van het paleis van markies Francesco Ruspoli ontmoette hij bovendien Alessandro Scarlatti en diens zoon Domenico en hier ontstond het beroemde competitieverhaal waar Domenico het onderspit moest delven tijdens een improvisatiewedstrijd op orgel.

In 1710 werd Händel hofkapelmeester in Hannover door bemiddeling van Ernst August van Brunswijk-Lüneburg (de jongste broer van de latere King George I van Engeland). Nog maar pas aangesteld als Kapellmeister, kreeg hij toestemming voor een eerste reis naar Londen, waar hij langer bleef dan aanvankelijk de bedoeling was. Daar kwam hij in contact met de opera-scène en schreef er zijn eerste Italiaanse opera *Rinaldo* die met een sensationeel succes onthaald werd. Na een korte terugkeer in Hanover in 1711 keerde hij in 1712 terug naar Londen om er voor de rest van zijn leven te blijven en een indrukwekkend oeuvre bij elkaar te schrijven.

De rode draad doorheen dit programma zijn ongetwijfeld de selectie uit zijn bijzondere compositie 'Neun Deutsche Arien'. We associëren Händel immers al te vaak met de meest uitbundige retorische affecten. Deze unieke bundel van 9 (duitstalige!) aria's vormt echter een ideale opportuniteit de andere kant van deze meester te ontdekken. Er is immers een sluimerende romantiek te ontwaren die zich vertaalt in de drang naar ingetogen zelf-reflectie en emotionaliteit. Maar ze zijn bijzonder interessant om te beluisteren omdat ze elk een eigen en sterk verschillend karakter hebben en daardoor ook een afwisselende sfeer bewerkstelligen.

Halle

Künft'ger Zeiten
(uit: *Neun Deutsche Arien*)

G.F. Händel
(1685-1759)

Präludium in C

Friedrich Zachow
(1663-1712)

Italië

Flammende Rose
(uit: *Neun Deutsche Arien*)

G.F. Händel
(1685-1759)

Sonata in re-klein (op. 5 no.7)
- Preludio Vivace
- Corrente Allegro
- Sarabanda Largo
- Giga Allegro

Arcangelo Corelli
(1653-1713)

Aure soavi e liete (Rome, 1707; HWV 84)
- Recit.: Aure soavi e liete
- Aria: Care luci
- Recit.: Pietà, Clori!
- Arietta: Un' aura flebile

G.F. Händel
(1685-1759)

Toccata in g

D. Buxtehude
(c. 1637-1707)

Süsser Blumen Ambraflocken
(uit: *Neun Deutsche Arien*)

G.F. Handel (g)

Engeland

Arpeggio & Ceccona in F
(Op. 1, VIII & XII)

G. Zamboni
(fl. 1ste helft 18de E)

Oh, let me weep
(uit: *Orpheus Britannicus*)

H. Purcell
(c. 1659-1695)

Süsse Stille
(uit: *Neun Deutsche Arien*)

G.F. Händel
(1685-1759)

Sonata in La-groot
- Andante
- Allegro
- Adagio
- Allegro

G.F. Händel
(1685-1759)

Tornami a vagghegiar
(uit: *Alcina*)

G.F. Händel
(1685-1759)

Musici:

Capriola di Gioia

Amaryllis Dieltiens, sopraan
Blai lusto, viool
Romina Lischka, gamba
Jurgen De bruyn, aartsluit
Bart Naessens, orgel